

รายงานการศึกษาดูงานภายในประเทศ

ณ จังหวัดขอนแก่น

วันที่ 11 – 13 มีนาคม 2562

จัดทำโดย นักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 89

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 89
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2562

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

การศึกษาดูงานในประเทศ หัวข้อที่ 1: การพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วม

ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยากร ประกอบด้วย

รศ.ดร.พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์	อดีตคณบดีผู้ก่อตั้งวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
รศ.ดร.ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ	คณบดีวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
นายเจริญลักษณ์ เพชรประดับ	บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ บจ.อีสานบิซ

ข้อมูลพื้นฐาน

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานระดับคณะที่เป็นองค์กรในกำกับของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีพัฒนาการเริ่มต้นมาจากความตระหนักร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ว่าการกระจายอำนาจและศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีกว่า เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ แต่เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ทำการสำรวจคุณภาพของบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2546 พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพียง 4,600 คน จากจำนวนทั้งสิ้นมากกว่า 200,000 คน ส่วนในระดับปริญญาโทนั้นมีจำนวนน้อยมาก ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้เกือบทั้งหมดยังไม่มียุทธศาสตร์ความรู้ในเรื่องการกระจายอำนาจ และการบริหารจัดการที่ดี ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องพัฒนาบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความเชี่ยวชาญในการบริหารงานท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภาคสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ต่อมาเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและให้เห็นเป็นรูปธรรมของการเตรียมความพร้อมของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้ามารับภาระที่จะเพิ่มขึ้น และอีกประการหนึ่งก็เพื่อให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการจัดการเรียน การสอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานโครงการความร่วมมือฯ คราวประชุม ครั้งที่ 3/2549 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2549 จึงมีมติเห็นสมควรให้ปรับปรุงระบบการบริหารจากสำนักโครงการความร่วมมือฯ เป็นหน่วยงานที่เทียบเท่าระดับคณะในการจัดการการเรียนการสอน และเพื่อเป็นการควบคุมตามคุณภาพมาตรฐานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้บุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ จากภายในและหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยคำแนะนำของที่ประชุมจึงเกิดการตั้งชื่อหน่วยงานใหม่ว่า “วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น” และให้หน่วยงานดังกล่าวมีสถานะเป็นองค์กรในกำกับของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เทียบเท่าคณะวิชา ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยองค์กรใน

กำกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2539 และให้การบริหารงานของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น หลักการดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณบดีครวประชุมครั้งที่ 3/2550 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 และที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครวประชุมครั้งที่ 4/2550 เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2550 มีมติอนุมัติให้จัดตั้ง “วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น” และในวันดังกล่าวถือเป็นวันสถาปนาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ ดังนี้

1) **วิสัยทัศน์** คือ ศูนย์กลางในการเรียนรู้ด้านการบริหารท้องถิ่นของโลก (Global Learning Center on Local Administration)

2) **พันธกิจ** คือ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างและพัฒนาความรู้ ความสามารถ และจรรยาบรรณในการบริหารแก่บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ยึดมั่นในการรับใช้และบริการสังคม โดยการค้นหาและสร้างองค์ความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม

1. สาระสำคัญจากการศึกษาดูงาน

1.1 **วิวัฒนาการของการมีส่วนร่วมของประเทศไทย** เริ่มในสมัยสงครามเย็น จะเป็นลักษณะ วาทกรรม ผ่านกระบวนการสั่งการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือของรัฐ ในการเกณฑ์ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปปฏิบัติตามที่รัฐสั่งการ ด้วยอิทธิพลของรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ.2540 การมีส่วนร่วมแบบสั่งการได้พัฒนามาเป็นรูปแบบ การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) แต่เป็นการ ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ ใช้การจัดตั้งคนที่เห็นด้วยเข้ามามีส่วนร่วม และในปัจจุบันการมีส่วนร่วม มิได้อยู่บนพื้นฐานของจิตวิญญาณแห่งการเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะเป็นเพียงการเปิดโอกาสให้ มีการพูดแต่ไม่มีการฟังของผู้มีอำนาจ มีปัญหาการรวมศูนย์อำนาจ และไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การเสริมสร้างอำนาจให้แก่ประชาชน และการขาดความเป็นอิสระทางการบริหารขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ประเทศที่มีระบบการเมืองและการบริหารที่เป็นประชาธิปไตย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบมีส่วนร่วม) จะใช้การลงประชามติ (Referendum) ประเทศไทยจึงได้นำ หลักการนี้มาใช้ เพื่อให้ประชาชนรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ.2550 และปี พ.ศ.2560 แต่ใน ข้อเท็จจริง ประเทศไทยยังไม่เข้าถึงและยึดมั่นกับปรัชญาของการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 การสร้างการมีส่วนร่วม ดำเนินการได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ให้ประชาชนค้นหาแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ และสร้างจิตสำนึกว่าประชาชนเป็นเจ้าของ แนวคิด (รัฐต้องมีหน้าที่นำแนวคิดของประชาชนไปกำหนดเป็นนโยบายและเคารพในพันธสัญญาที่มี ต่อตัวนโยบาย)

- 2) สนับสนุนและส่งเสริมให้แนวคิดของประชาชนมีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับโดยส่วนรวมด้วยวิธีการค้นหาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนแนวคิดของประชาชน มิใช่ทำตรงกันข้าม
- 3) ขยายกลุ่มคนผู้ยอมรับ โดยผ่านกระบวนการ IEC และเปิดพื้นที่ให้มีการสานเสวนา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างวิสัยทัศน์ร่วม
- 4) ชักจูงให้ประชาชนเข้ามาร่วมพร้อมก็นำเสนอให้ประชาชนเห็นว่า สังคมจะได้ประโยชน์อะไรและเสียประโยชน์อะไร แล้วปล่อยให้การตัดสินใจเป็นของประชาชน
- 5) เสริมสร้างให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการปฏิบัติ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.3 พื้นฐานของแนวคิด: New Public Service (NPS)

- 1) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) มีการรับฟังมากกว่าสั่ง และรับใช้หรือให้บริการ
- 2) ความเป็นพลเมือง (Citizenships) มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความผูกพันของพลเมือง
- 3) ผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมของคนในสังคม

1.4 ปัจจัยที่จะนำไปสู่การบริหารภาครัฐที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 1) ยึดหลักบริการรับใช้พลเมืองไม่ใช่ลูกค้า (serve citizens not customers) ผลประโยชน์สาธารณะเป็นผลจากการเจรจาต่อรองและค่านิยมที่มีอยู่ร่วมกัน ไม่ใช่เป็นผลประโยชน์ของแต่ละคน ข้าราชการไม่ใช่เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบและตอบสนองความต้องการของพลเมือง แต่ยังคงเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดความไว้วางใจและความร่วมแรงร่วมใจกันระหว่างพลเมือง
- 2) ต้องมีการค้นหาผลประโยชน์สาธารณะ คุณค่าสูงสุดที่ข้าราชการและพลเมืองร่วมกันกำหนดนั้น เกิดจากการสนทนา พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือปรึกษาหารือเพื่อกำหนดผลประโยชน์ระยะยาวของชุมชนและสังคม
- 3) เน้นคุณค่าความเป็นพลเมือง มากกว่าการเป็นผู้ประกอบการ (value citizenships over entrepreneurship) โดยมีแนวคิด ว่าพลเมืองเป็นเจ้าของรัฐบาล (Government is Owned by the citizens)
- 4) เปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วมรับผิดชอบ (Shared responsibility) ในการบริหารกิจการสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องสอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตย และความรับผิดชอบต่อพลเมือง
- 5) ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน การตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ใช่เรื่องง่าย (Recognizing accountability is not simple) ตาม NPM (New Public Management) ข้าราชการต้องรับผิดชอบต่อตลาด (Market) ซึ่งก็คือความรับผิดชอบต่อลูกค้า ผลิตภาพ และผลลัพธ์

ของงาน แต่ NPS ข้าราชการต้องรับผิดชอบต่อสังคมและค่านิยมของชุมชน มาตรฐานการรับผิดชอบต่อ และผลประโยชน์ของพลเมือง

6) เน้นให้บริการมากกว่ากำกับทิศทาง (Serve rather than steer) ข้าราชการจะต้องมี ภาวะผู้นำ ทักษะการจัดการ ความขัดแย้ง การเจรจาต่อรอง ประนีประนอม

7) ให้ความสำคัญกับคุณค่าของคน (Place high value on people) การบริหารและ ปฏิบัติงานของภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับคน และใช้วิธีการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในการให้บริการ แก่ประชาชน

1.5 การพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดขอนแก่น จากวิวัฒนาการของการมีส่วนร่วม ของประเทศไทย แนวคิดในการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเมืองใหม่โดยให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของประชาชน และบริบทของการบริหารภาครัฐที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ กระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น จังหวัดมีการบริหารจัดการ/ ปกครองตนเอง การพัฒนาเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย และการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ดังนั้น หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกภาคส่วนในจังหวัดขอนแก่นจึงมีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วน/ ภาคี เครือข่ายของการพัฒนาเมืองให้ประสบผลสำเร็จ มีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้อำนาจครอบ มา ใช้อำนาจร่วมกันในการตัดสินใจ หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อหาทางออกร่วมกันในลักษณะภาคี หุ้นส่วน หรือขับเคลื่อนสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ สิ่งแวดล้อม โดยมีวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นแรงผลักดัน/ พลัง ขับเคลื่อนให้มีการตอบสนองการกระจายอำนาจ และมีการสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยมีการกำหนดพันธกิจ “**เกื้อกูล ก้าวไกล ไม่ทิ้ง ใครไว้ข้างหลัง**” Beyond Smart City ส่งผลให้จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองแห่งโอกาสและอนาคต เป็นต้นแบบระดับประเทศ หรือที่เรียกว่า “**ขอนแก่นโมเดล**”

“ขอนแก่นโมเดล” เป็นองค์ความรู้หลักที่ได้รับจากการศึกษาดูงานครั้งนี้ เป็นแนวคิดใน การขับเคลื่อนที่มาจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันวางอนาคตและออกแบบเมืองขอนแก่นใน ๒๐ ปี ข้างหน้า ขอนแก่นโมเดลเกิดขึ้นจากแนวคิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาตามแนวทางของ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี เป็นมิติของการบริหารและการพัฒนาเมืองรูปแบบใหม่ ทำให้บรรลุ เป้าหมาย/ ผลสัมฤทธิ์ด้านต่างๆ เช่น คนยากจนลดลง ไม่มีผู้คนอดอยาก ประชาชนมีสุขภาพและ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การศึกษามีคุณภาพ น้ำสะอาด มีพลังงานเพียงพอ ประชาชนมีงานทำและมีความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานมีนวัตกรรมใหม่ๆ เมืองสงบ ปราศจาก การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น

“**ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา**” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ยากให้เป็นไปได้ โดย พัฒนาให้เกิดความสมดุลเต็มประเทศระหว่าง 3 ส่วน คือ การสร้างความรู้ที่เกี่ยวข้อง ความ เคลื่อนไหวสังคม และ อำนาจรัฐเข้ามาเชื่อมโยงกัน แต่สิ่งสำคัญในการนำไปสู่ความสำเร็จ ต้อง สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานจริง เป็นการนำองค์ประกอบ 2 ส่วน ระหว่าง

มหาวิทยาลัย หมายถึง ความรู้ และ วิชาลัย หมายถึง ปัญญา เมื่อรวมกัน ก็คือ มหาวิทยาลัยแห่งปัญญา ที่ไม่เน้นเฉพาะการแข่งขันวิชาการ แต่ใช้ความรู้ทางวิชาการมาพัฒนาในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งจะเริ่มต้นด้วย มหาวิทยาลัยตำบล สุ่จังหวัด และเป้าหมายสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยประเทศไทย ถือเป็น การวางรากฐานของประเทศที่สำคัญในอนาคต

2. บทวิเคราะห์ แนวทางการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

2.1 การพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดขอนแก่น เป็นโมเดลสำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในรูปแบบใหม่ ทำให้ได้เรียนรู้

2.1.1 หน่วยงานราชการในทุกระดับ ทั้งระดับนโยบาย หน่วยงานราชการในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ควรตระหนักถึงบทบาทของการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ที่ต้องเป็นเสมือนผู้ฉายภาพความชัดเจนในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องศึกษาถึงองค์ประกอบของ “ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา” ให้ชัดเจน โดยเฉพาะในองค์ประกอบ “อำนาจรัฐ” ควรดำเนินการในขอบเขตอย่างไร และต้องขับเคลื่อนให้เกิดการมีส่วนร่วมหรือบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสังคมได้อย่างไร ต้องมีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ ซึ่งก็หมายถึง “ความรู้ที่ตรงประเด็น” ของทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา นั่นเอง

ปัจจุบันหน่วยงานราชการประสบกับปัญหาใหญ่ คือ “ความรู้ที่ตรงประเด็น” และการทำงาน/ตัดสินใจที่ควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานความรู้จริงโดยวิเคราะห์จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีอยู่ หรือที่นิยมเรียกกันว่า “Big Data” นั่นเอง ดังนั้น ความสำเร็จในการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์แบบ ก็ต้องอาศัย “Big Data” จากส่วนราชการทุกระดับและประเภท ที่เชื่อมโยงเข้าหากัน เพื่อนำไปสู่ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่มีคุณภาพ สามารถขับเคลื่อนสังคมไปในแนวทางที่กำหนด บรรลุเป้าหมายของประเทศในที่สุด

2.1.2 เรียนรู้ประสบการณ์จริงจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnerships: PPP ซึ่งหน่วยงาน/ จังหวัดอื่นสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบ/ แนวทางในการพัฒนาหน่วยงาน/ จังหวัดได้ แต่จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันในเชิงพื้นที่ รวมทั้งการให้ความสำคัญ /ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในจังหวัดที่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของจังหวัด/ ประเทศเป็นหลัก

2.2 การนำแนวคิดการพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดขอนแก่นไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร โดยผู้นำองค์กรจะต้องมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีศาสตร์และศิลปะในการบริหารจัดการ สามารถสื่อสารสร้างความรู้ และความเข้าใจให้บุคลากรในองค์กรทุกระดับมีแนวความคิดในการพัฒนาองค์กรโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก รวมทั้ง

มีการบูรณาการทำงานเป็นทีม ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงจะต้องมีสมรรถนะในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย/ ผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1) การบริหารคน ได้แก่ การปรับตัวและความยืดหยุ่น ทักษะในการสื่อสาร และการประสานสัมพันธ์

2) ความรอบรู้ด้านการบริหาร ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง และการมีจิตมุ่งบริการ

3) การบริหารแบบมืออาชีพ ได้แก่ การตัดสินใจ การคิดเชิงกลยุทธ์ และความเป็นผู้นำ

4) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ การรับผิดชอบตรวจสอบได้ การทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ และการบริหารทรัพยากร

5) สมรรถนะเพื่อขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 ได้แก่ การส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ และสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อ การสร้างพันธมิตรและการส่งเสริมการทำงานแบบประชารัฐ การส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์ และการปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล

2.3 การสร้างความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาไปสู่มิติใหม่ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่การบริหารภาครัฐที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้ง 7 ประการที่กล่าวมาข้างต้น อันได้แก่ การยึดหลักบริการรับใช้พลเมืองไม่ใช่ลูกค้า, ต้องมีการค้นหาผลประโยชน์สาธารณะ, เน้นคุณค่าความเป็นพลเมือง มากกว่าการเป็นผู้ประกอบการ, เปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วมรับผิดชอบ, ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน, เน้นให้บริการมากกว่ากำกับทิศทาง, และให้ความสำคัญกับคุณค่าของคนอย่างแท้จริง

การศึกษาดูงานในประเทศ หัวข้อที่ 2: โครงการระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ

ณ บริษัทขอนแก่นแหวน จำกัด (KKF) วิทยากร นายมินิตย์ เสรีโผสม กรรมการผู้จัดการ

1. สารสำคัญจากการศึกษาดูงาน

VISION : เราจะเป็นบริษัทไทยที่ให้บริการด้าน Intra-logistics ที่ได้รับมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับอันดับหนึ่งในไทยภายใน ปี 2565

ปัญหาคลังสินค้าทั่วไป

1. หาสินค้าไม่พบ
2. ย้ายของไปมา
3. หยิบของผิด
4. ต้องใช้พื้นที่มากในการจัดเก็บ และไม่เต็มประสิทธิภาพ
5. ใช้พนักงาน และหาคนทำงานคลังสินค้าไม่ได้
6. ความปลอดภัย เช่น ไฟไหม้ ชโมย
7. เบิกสินค้าตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ยาก เช่น FIFO
8. Fork lift (คนขับ สินค้าเสียหาย ค่าใช้จ่ายสูง)
9. คลังแยกตามแผนก ทำให้ต้นทุนการบริการสูง

บริษัทนำการบริหารงานโดยใช้ระบบ ASRS (Automated storage/ Retrieval System) ซึ่ง เป็นการทำงานของระบบจัดเก็บสินค้าหรือโกดัง ที่มีการควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งการจัดเก็บวัสดุ การรับวัสดุ รวมทั้งการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ขนถ่าย ซึ่งจะถูกต้องต้องแม่นยำ แบ่งเป็น 3 แบบ ได้แก่ 1. Unit load มากกว่า 300 กิโลกรัม 2. Mini load มากกว่า 30 แต่ไม่เกิน 300 กิโลกรัม และ 3. Micro load น้อยกว่า 30 กิโลกรัม

พนักงานส่วนใหญ่เป็นวิศวกรร้อยละ 70 ให้ความสำคัญกับงานวิจัย ทั้งนี้อาคารโรงงาน มีการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ทำให้ประหยัด ค่าไฟฟ้าประมาณ 40,000 บาทต่อเดือน

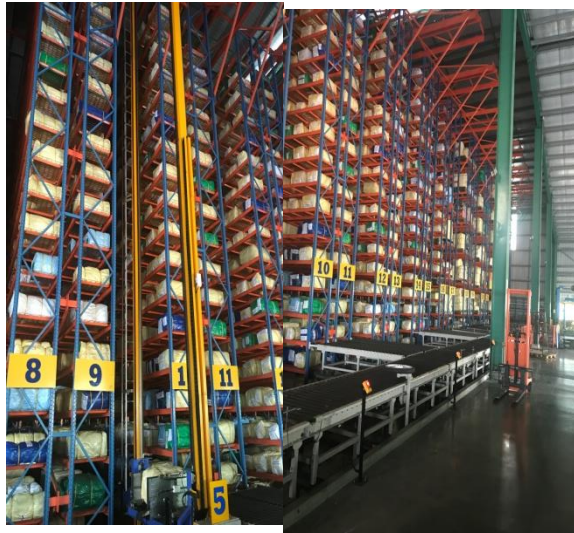
2 บทวิเคราะห์ แนวทางการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

- 2.1 การพัฒนาธุรกิจ โดยการ copy development ต้องพัฒนาตนเอง เรียนรู้แบบสหวิทยา
- 2.2 ควรส่งเสริมให้มีการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้อาคารสำนักงานของราชการเพื่อเกิดความประหยัด และเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน

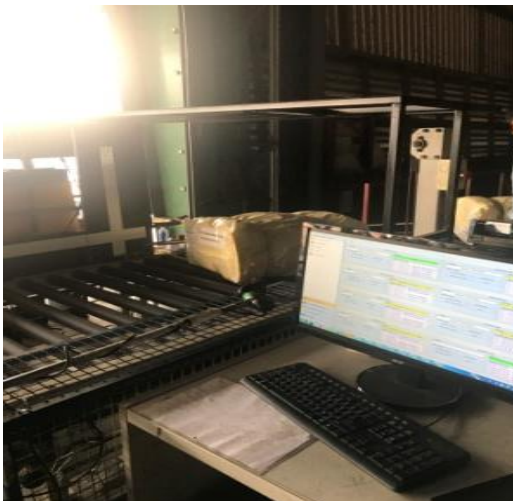
2.3 ระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ อาจปรับนำไปใช้หน่วยงานของราชการใหญ่ๆ การจัดพื้นที่จอดรถยนต์ การเบิกจ่ายยาในสถานพยาบาลของรัฐ เป็นต้น

2.4 การเรียนรู้ต้องเรียนรู้ตลอดเวลา มุ่งเพื่อให้เกิดเป็นสหวิทยาที่สามารถนำมาพัฒนากิจการต่อไป

ภาพที่ 1 สินค้าทุกชิ้นติด barcode

ภาพที่ 2 ชั้นวางสินค้าสูงประมาณ 40

ภาพที่ 3 ขนส่งผ่านสายพาน มีการตรวจสอบและนับ บันทึกในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อขนส่งให้ลูกค้าต่อไป

การศึกษาดูงานในประเทศ หัวข้อที่ 3: การศึกษาบริบททางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการพัฒนาจังหวัด

ณ ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น วิทยากร นายสมศักดิ์ จังตระกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

1. สาระสำคัญจากการศึกษาดูงาน

จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นจังหวัดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ พื้นที่ 10,885.99 ตารางกิโลเมตร หรือ 6.8 ล้านไร่

การปกครอง แบ่งเป็น 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,331 หมู่บ้าน 398 ชุมชน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 225 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 75 แห่ง เทศบาลเมือง 6 แห่ง, เทศบาลตำบล 77 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 140 แห่ง มีประชากร จำนวน 1,801,753 คน (ชาย 889,133 คน ,หญิง 912,620 คน) ข้อมูล ณ 31 ธ.ค.59 จำนวน 597,845 คันรถจักรยานยนต์ ทำเลที่ตั้งและทรัพยากรของ จ.ขอนแก่นมีศักยภาพและเอื้อต่อการพัฒนาจังหวัดให้เป็น ศูนย์กลางใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการค้าและบริการ ด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการประชุมและท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรมสีเขียว และด้านการศึกษา

ภาพที่ 4: ที่ตั้งจังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์ของจังหวัด คือ ขอนแก่นจะเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ในทุกๆด้านของประเทศไทย

ปี 2559 มี GPP สูงสุดเป็นอันดับ 2 ของภาคอีสาน (194,848 ลบ.) และเป็นอันดับที่ 15 ของประเทศ รายได้ต่อหัวของประชากรเป็นอันดับ 1 ของภาค (107,607 บาท/คน/ปี) เป็นอันดับที่ 32

ของประเทศ โดยมาจาก กลุ่มนอกภาคการเกษตร มูลค่า 166,649 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.99 ของ GPP จากสาขา อุตสาหกรรม การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ เบียร์ โซดา น้ำอัดลม น้ำดื่ม โรงสีข้าว เนื้อไก่ การผลิตนมสดพาสเจอร์ไรซ์ และการผลิตน้ำตาลจากอ้อย รองลงมาคือ สาขาการศึกษา และ ภาคการเกษตร มูลค่า 20,623 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.01 ของ GPP - จากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง และโคนมมีอัตราเติบโต GPP ปี 2553 – 2558 เฉลี่ยร้อยละ 4.87 และ 5.23 ตามลำดับ

ภาพรวมด้านเศรษฐกิจ

1. **เมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์** ทั้ง การขนส่งทางเครื่องบิน และทางบก โดยมี 6 จุดหมายปลายทางสู่ขอนแก่น จาก ดอนเมือง สุวรรณภูมิ เชียงใหม่ หาดใหญ่ ภูเก็ต และอุตะเถาเส้นทางรถไฟสายเอเชีย (คุนหมิง – สิงคโปร์)

จ.ขอนแก่น อยู่ในเส้นทางรถไฟสายเอเชีย เริ่มจากคุนหมิง ถึงสิงคโปร์ ความยาวประมาณ 5,500 กิโลเมตร โดยเส้นทางรถไฟจะผ่านเวียงจันทน์ สปป.ลาว หนองคาย อุดรธานี มาขอนแก่น ไปยังกรุงเทพฯ และผ่านจังหวัดภาคใต้ของไทย ไปสิงคโปร์ รถไฟสายเอเชีย จะเชื่อมโยงการคมนาคมของกลุ่มประเทศในเอเชียเข้าด้วยกัน (จีน พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์) จะทำให้การเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์ระหว่างอาเซียนและจีนสะดวกขึ้น ช่วยสนับสนุนด้านการค้า การลงทุน และเป็นเส้นทางเดินทางของนักท่องเที่ยวนานาชาติ

2. **ศูนย์กลางทางการแพทย์และสาธารณสุข** มีโรงพยาบาลรับและเอกซเรย์ มากกว่า 27 แห่ง มีศูนย์การแพทย์เฉพาะทางโรคหัวใจ มะเร็ง รักษารักษาและเคมีบำบัด และโรคไต มีผู้ป่วยทั้งในและต่างประเทศ ปี 2561ต่างประเทศมากกว่า 293,657 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

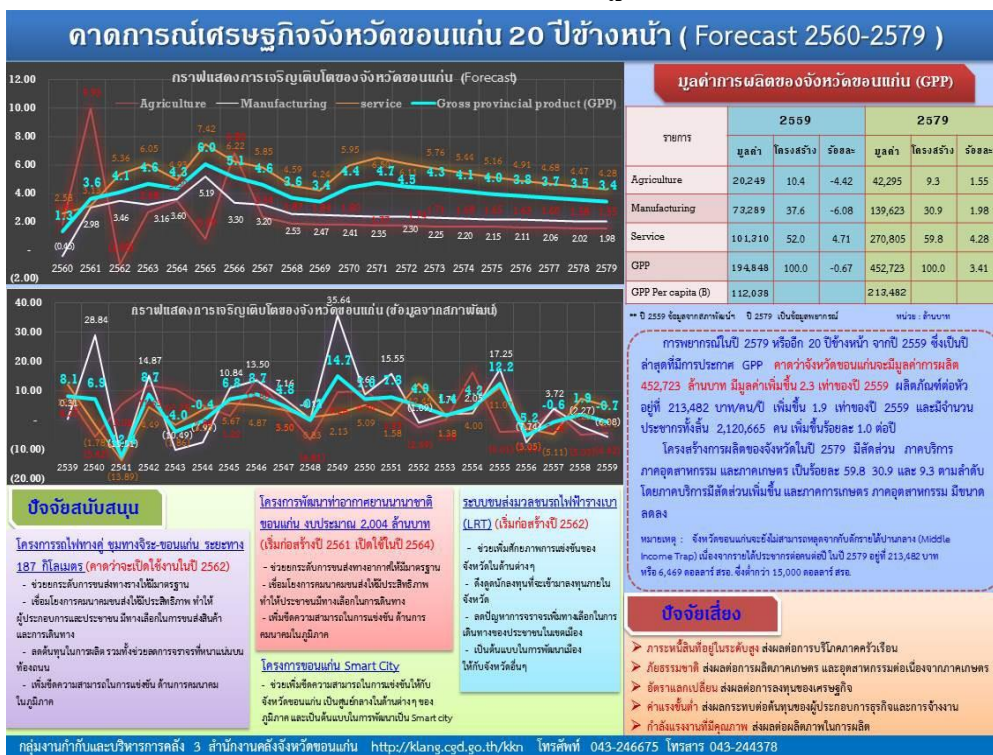
3. **ศูนย์กลางอุตสาหกรรมสีเขียว** อุตสาหกรรมในจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นโรงงานแปรรูปทางการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงแปรงมัน โรงงานผลิตเอทานอล โรงงานผลิตน้ำตาล เป็นต้น การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสีเขียว ที่จังหวัดขอนแก่น สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดขอนแก่นเพิ่มมากขึ้น เกิดการจ้างงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

4. **ศูนย์กลางทางการศึกษา** มีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 8 แห่ง เอกชน 3 แห่ง สถาบันอาชีวศึกษา 11 แห่ง สถาบันกวดวิชา 54 แห่ง (มากที่สุด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีดัชนีการศึกษา อยู่ในลำดับที่ 12 ของประเทศ

การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาจังหวัดขอนแก่นสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดขอนแก่น ได้พัฒนาแอปพลิเคชันระบบบริหารจัดการการประชุม (Electronic Provincial

Administration Meeting : EPAM) ขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานใช้ในการจัดการประชุม และส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามนโยบายการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาจังหวัดขอนแก่นสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City) และตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่องการงดใช้กระดาษ

ภาพที่ 5: การคาดการณ์เศรษฐกิจจังหวัด

เป้าหมายขนาดของจังหวัดขอนแก่น ณ ปี 2579 จะมี GDP ที่ระดับ 452,723 ลบ. เพิ่มขึ้น 2.3 เท่าของปี 2559 และจะมีรายได้ต่อหัวประชากรเป็น 213,482 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้น 1.9 เท่าของปี 2559 โดยมีโครงสร้างการผลิตที่สำคัญมาจากภาคบริการ (ร้อยละ 59.8) และภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ 30.9) ตามลำดับ

แผนการลงทุน จังหวัดขอนแก่น มีการลงทุนของโครงการเมกะโปรเจกต์ต่างๆ จากภาครัฐที่มีแผนการพัฒนาเมือง ในโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งทางบกและทางอากาศ ได้แก่ ขอนแก่นซีทีบีเอส รถไฟฟ้ารางคู่ เส้นทางช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น และรถไฟฟ้ารางเบา (LRT) สายเหนือใต้ สำราญ-ท่าพระ ซึ่งจะเป็นรถไฟฟ้ารางเบาสายแรกของไทย นอกจากนั้นยังรวมถึงการขยายสนามบินขอนแก่น เพื่อยกระดับให้เป็นสนามบินนานาชาติ การพัฒนาระบบการศึกษา และตั้งเป้าให้เป็นเมืองศูนย์กลางของบริการทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล

ศักยภาพพื้นฐานสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และ MICE City ขอนแก่นได้ชื่อว่าเป็นมหานครแห่งการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่ง

ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงมีโรงแรม ศูนย์การประชุมขนาดใหญ่ ร้านอาหาร และแหล่งช้อปปิ้งต่างๆ ทั้งหมดนี้จะเป็นปัจจัยที่ทำให้ขอนแก่นมุ่งสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ได้ในอนาคตอันใกล้นี้ ขอนแก่นจึงอาจกลายเป็นแม่เหล็กดึงดูดดึงดูดให้นักท่องเที่ยว รวมถึงนักเดินทางกลุ่ม MICE ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นได้รับการจัดให้เป็นเมืองท่องเที่ยวหลักด้วยศักยภาพของจังหวัดที่มีความพร้อมทั้งในแง่ของการเป็นเมืองเศรษฐกิจใหญ่ เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การคมนาคม และจะเป็นศูนย์กลางตามกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการประชุมและนิทรรศการ ในฐานะเป็น MICE City 1 ใน 5 พื้นที่ของประเทศ”

ภาพที่ 6-8: ขอนแก่น Mega Projects

Khonkaen's Mega Project 2018

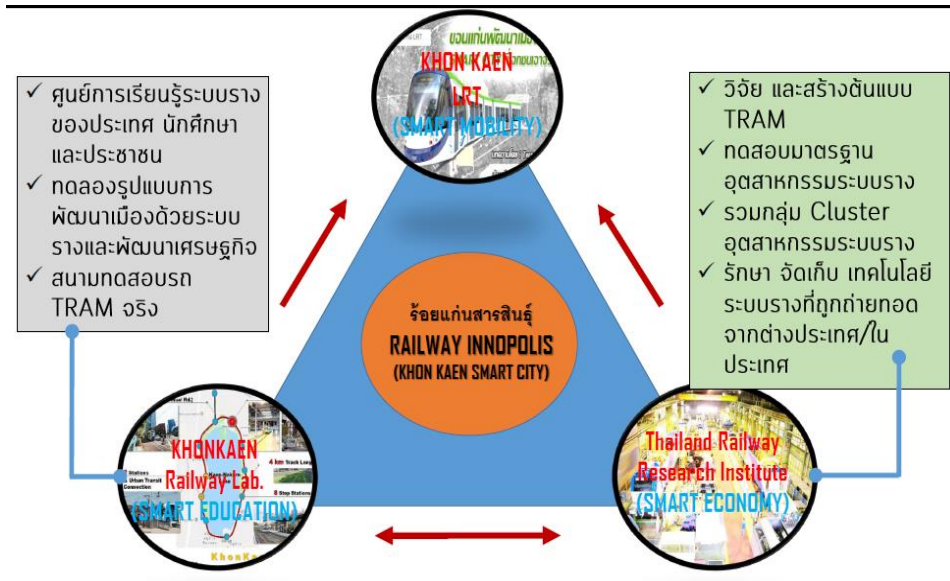
“รัฐบาล คสช. เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั่วประเทศ รับช่วงต่อโครงการจากปี 2558-2560 ต่อเนื่องยาวนานปี 2565 มีทั้งโครงการที่ประมูล/เริ่มก่อสร้าง/พร้อมเปิดให้บริการ และอนุมัติ/เห็นชอบ ”

- ปรับปรุงท่าอากาศยานขอนแก่น
มูลค่ากว่า 2.5 พันล้านบาท
- ท่าเรือกลาสานีรถไฟในพะยอม
มูลค่ากว่า 3 พันล้านบาท
- ศึกษารถไฟความเร็วสูง
นครราชสีมา-ขอนแก่น-อุรธานี-หนองคาย-ลาว
- รถไฟทางคู่
จระ-ขอนแก่น สืบหน้า 50% แล้ว
ขอนแก่น-หนองคาย
มูลค่ากว่า 5 หมื่นล้านบาท
- รถไฟฟ้าวางเบาขอนแก่น
มูลค่ากว่า 1.4 หมื่นล้านบาท

KHON KAEN TALK
Facebook: Khon Kaen Talk

นอกจากนี้ จังหวัดขอนแก่นยังเป็นส่วนหนึ่งของ “กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์” ที่มีศักยภาพสูงด้านการเป็นเมืองนวัตกรรมระบบราง(Railway Innopolis) ซึ่งประกอบด้วย จ.ร้อยเอ็ด จ.ขอนแก่น จ.มหาสารคาม และ จ.กาฬสินธุ์

เป้าหมายระยะสั้นที่สำคัญ ของจังหวัดขอนแก่นเพื่อมุ่งสู่การเป็น Global City มี 2 เรื่อง คือ

1. พัฒนาจังหวัดให้ได้เป็นเมืองมรดกโลกที่ได้รับการรับรองจาก UNESCO ในเรื่องอุทยานธรณีวิทยาขอนแก่น (Geo Park) ที่มีแหล่งกำเนิดไดโนเสาร์ และผ้ามัดหมี่ขึ้นชื่อของท้องถิ่น และมีการพัฒนาสายผ้า ที่ชื่อว่า แคนแก่นคุณ ที่เป็นเอกลักษณ์และมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษ

2. เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยและพัฒนาในด้านพันธุกรรมพืชผักคุณภาพสูง โดยร่วมมือกับบริษัทเอช เอ็ม โคลส บริษัทยักษ์ใหญ่ด้านเมล็ดพันธุ์พืชจากประเทศฝรั่งเศส (ตั้งอยู่ที่ อ.หนองเรือ) ในการค้นคว้าวิจัยหาพันธุกรรมพืชผักที่มีคุณภาพสูงและเหมาะสมกับตลาดภูมิภาคเอเชีย โดยช่วงแรก จะทำการวิจัยพืช 5 ชนิดได้แก่ พริก มะเขือเทศ แตงกวา แตงโมและเมล่อน

อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาสำคัญปัจจุบัน ได้แก่ เรื่องคุณภาพทางการศึกษาของเด็ก โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ และอาจไม่สามารถสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาจังหวัดในอนาคตได้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์

2. บทวิเคราะห์ แนวทางการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

2.1 **หลักคิดสำคัญ**ในการทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้แก่ การรู้รอบด้าน ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงและสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ทุกระดับ บริหารงานโดยกระจายอำนาจ และแสวงหาความร่วมมือในทุกมิติเพื่อทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งมีหลักการในการทำงานที่ชัดเจนบนพื้นฐานของความเป็นจริงและผลประโยชน์ต่อส่วนร่วม

2.2 **จุดแข็งของ จ.ขอนแก่น** นอกจากเป็นศูนย์กลางในด้าน ด้านการค้าและบริการ ด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการประชุมและท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรมสีเขียว และด้านการศึกษา แล้ว ยังมีระบบฐานข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดที่ครบถ้วนและ

เป็นปัจจุบัน รวมถึงมีการนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพ สถานการณ์แวดล้อม แนวโน้มอนาคต เพื่อกำหนดเป้าหมาย และนโยบายแผนงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบ โจทย์ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

2.3 **บทเรียนสำหรับจังหวัดอื่นๆ หรือหน่วยงานรัฐ**ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผนพัฒนา ประเทศ ควรพิจารณาศึกษาารูปแบบการพัฒนาเมืองขอนแก่นให้เป็น Smart City และช่วยสนับสนุน การดำเนินงานต่างๆที่จำเป็น รวมถึงติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด เพื่อสามารถนำมาเป็นต้นแบบใน การพัฒนาของจังหวัดอื่นๆได้ และใช้ประโยชน์จากบทเรียนขอนแก่นโมเดลให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ บริบทของจังหวัดหรือพื้นที่ของตนเอง

2.4 **ประเด็นท้าทาย** มีข้อสังเกตในส่วนเป้าหมายการพัฒนาการเติบโตด้านเศรษฐกิจ ของจังหวัดและประชาชน พบว่า การตั้งเป้าหมายGPP ในปี 2579 (452,723 ลบ.) ให้เพิ่มจากปี 2559 (194,848 ลบ.) มาประมาณ 2.3 เท่า นั้นอาจจะยังไม่ส่งผลประโยชน์กับประชาชนส่วนใหญ่ใน จังหวัดเท่าที่ควร เนื่องจากจะทำให้รายได้ต่อหัวประชากรเพิ่มจากปี 2559 (107,607 บาท/คน/ปี) เพิ่มขึ้นเป็น 213,482 บาท/คน/ปี ซึ่งก็ยังไม่ถือว่าต่ำและยังไม่พ้นเกณฑ์รายได้ปานกลางตาม เป้าหมายการพัฒนาของประเทศ ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการเพิ่ม GPP ของ จังหวัดในภาพรวมอาจส่งผลประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่ม โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่อาจ ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ดังนั้น อาจเป็นประเด็นที่ทำให้ต้องมีการพิจารณาเพิ่มเติมในแนวทางและ ยุทธศาสตร์เรื่องการลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำที่ควรต้องดำเนินการควบคู่กันไปด้วย

การศึกษาดูงานในประเทศ หัวข้อที่ 4: โครงการขอนแก่นโมเดล(PPP) และ

กิจการไทยในเวทีระดับโลก

ณ บริษัท ช.ทวีจำกัด(มหาชน) วิทยากร นายสุรเดช ทวีแสงสกุลไทย กรรมการผู้จัดการใหญ่และ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน)

1. สารสำคัญจากการศึกษาดูงาน

บริษัท ช ทวี ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2520 เพราะเล็งเห็นความจำเป็นด้านการขนส่งโลจิสติกส์ ของไทยให้ทัดเทียมระดับสากล โดยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากเยอรมนี ปัจจุบัน ธุรกิจมี 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่

1) **กลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน** ได้แก่ รถพ่วง รถกึ่งพ่วง เช่น รถขนส่งสินค้าเทสโก้โลตัส บิ๊กซี DHL

2) **กลุ่มผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ** ได้แก่ รถลำเลียงอาหารขึ้นเครื่องบิน โดยมีส่วนแบ่ง การตลาดอันดับ 1 ของโลกในผลิตภัณฑ์ Catering for Airbus A380 รถดับเพลิงในอุตสาหกรรม น้ำมัน รถที่ใช้ในกิจการทหาร รถกึ่งพ่วงพิเศษสำหรับขนย้ายเครื่องจักรขนาดใหญ่

3) การบริหารโครงการและงานบริการ เช่น โครงการต่อเรือตรวจการณ์ชายฝั่งหรือเรือบรรทุกเครื่องบิน ศูนย์ซ่อมบำรุงรถบรรทุกขนาดใหญ่

วิสัยทัศน์ของบริษัท ข ทวี คือ แกร่ง กล้า ต่าง จึงนำเอาความรู้ของบริษัทไปขายในรูปแบบการบริหารโครงการร่วมกับภาครัฐ เช่น โครงการเรือหลวงกระบี่ของกองทัพเรือ โดยบริหารในเรื่องการเงิน ความเสี่ยง โลจิสติกส์ และคลังสินค้า บริษัทให้ความสำคัญต่อทรัพยากรบุคคลเพราะเป็นหัวใจของการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการพัฒนาใหม่ ๆ วิทยากรให้มุมมองเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจสมรรถนะหลักของบริษัท ทบทวนเวลาที่ใช้ไปในงานประจำวันซึ่งจะทำให้ทราบเวลาที่เหลือที่จะใช้ไปกับการทำงานงานพัฒนา

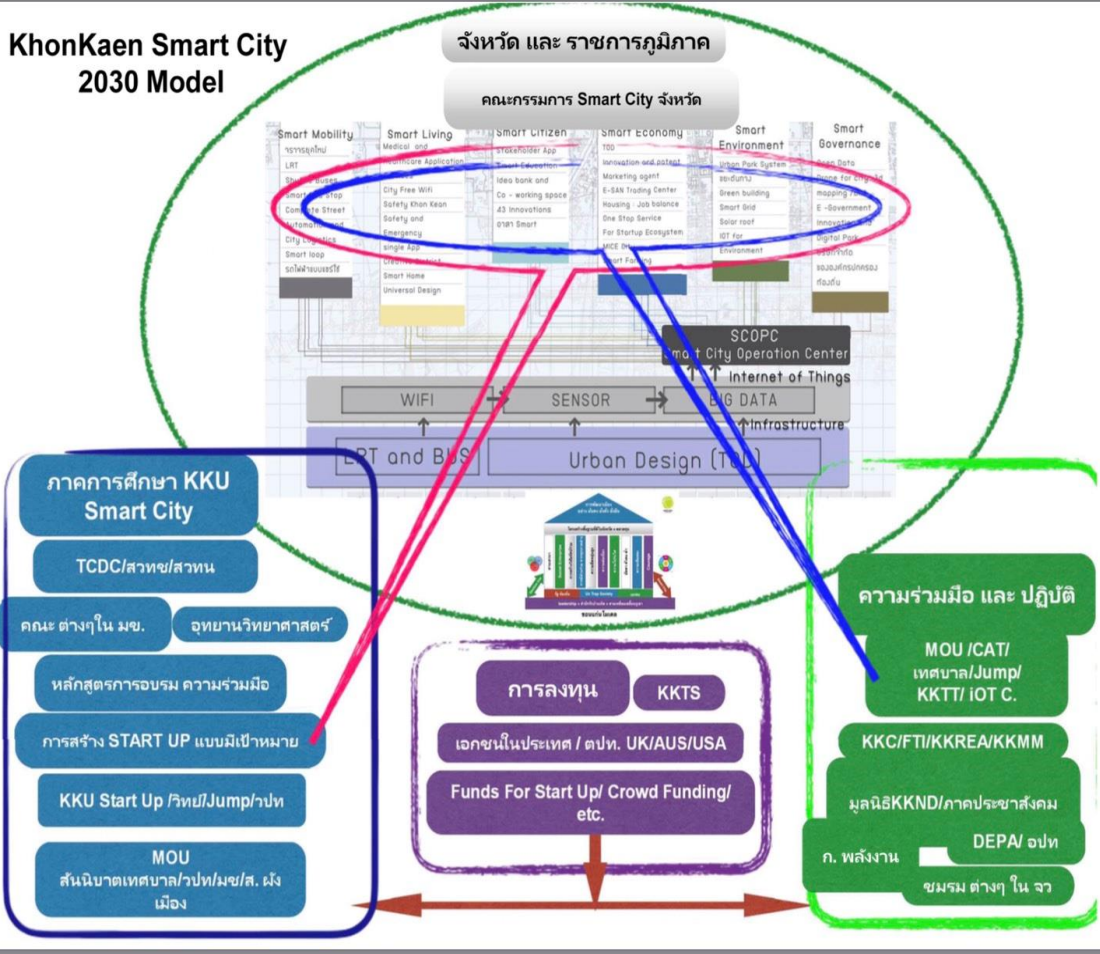
หลักการของสมาร์ทซิตี ประกอบด้วย Smart 6 ด้าน คือ 1) Economy 2) Environment 3) Government 4) Living 5) Mobility 6) People ซึ่งในระดับสากลจะพิจารณาปัจจัยด้านทุนมนุษย์ ความร่วมมือทางสังคม เศรษฐกิจ การบริหารภาครัฐ ความโปร่งใส สิ่งแวดล้อม การขนส่ง การวางแผนเมือง การสื่อสารกับต่างชาติ และเทคโนโลยี ทั้งนี้สมาร์ทซิตีไม่ได้เน้นเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวแต่ต้องพิจารณาจากปัจจัยข้างต้น ในกรณีจังหวัดขอนแก่นก่อนทำยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะนั้นได้พิจารณากรณีญี่ปุ่นเรื่อง Society 5.0 ซึ่งเน้นเรื่องความสุขของคนเพราะเทคโนโลยีที่ล้ำไปจะทิ้งคนบางกลุ่มไว้ข้างหลัง และกรณีเยอรมนีที่เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืนตามแนวทางสหประชาชาติ ซึ่ง Smart City ของจังหวัดขอนแก่น แบ่งกิจกรรมดำเนินการครบทั้งองค์ประกอบ 6 ด้านของการเป็น Smart City

ยุทธศาสตร์จังหวัด Smart City 2030 ของจังหวัดขอนแก่นซึ่งมาจากยุทธศาสตร์ 20 ปี มีการออกแบบเมือง การออกแบบระบบขนส่งรางเบาซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐาน Smart Mobility มีโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี ได้แก่ WiFi Sensor และ Big Data โดยมี Smart City Operation Center (SCOPC) ที่อุทยานวิทยาศาสตร์ขอนแก่นเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ Smart City ของขอนแก่น แบ่งเป็น 3 ภาค คือ ภาคความร่วมมือและการปฏิบัติโดยประชาชนและเอกชน ภาคการลงทุน และภาคการศึกษา ทั้ง 3 ภาคต้องร่วมกัน เช่น มหาวิทยาลัยสร้าง Startup ประชาชนที่เป็นประโยชน์ต่อภาคเอกชน การออกแบบแอปพลิเคชันที่ใช้งานระบบขนส่ง การมี Smart Farming สำหรับเกษตรกร ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ของขอนแก่น ซึ่งทุกวันศุกร์ชาวบ้านจะนำผลผลิตผักปลอดสารพิษมาจำหน่ายที่ “ตลาดเขียว” ที่ต่อไปอาจเชื่อมต่อด้วยแอปพลิเคชันต่าง ๆ

การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ คือการทำให้ดัชนีค่าใช้จ่าย H (Housing) + T (Transport) ลดลง เพราะถ้าค่าใช้จ่ายด้านที่พักและการเดินทางลดลง คนก็จะมีเงินเหลือเก็บ ขอนแก่นออกแบบให้บ้านผู้มีรายได้น้อยอยู่ในเมือง จะได้ไม่ต้องซื้อรถยนต์ส่วนตัวใช้

ภาพที่ 9-10 ขอนแก่นเมืองอัจฉริยะ

KhonKaen Smart City 2030 Model

ภาคการศึกษา KKU Smart City

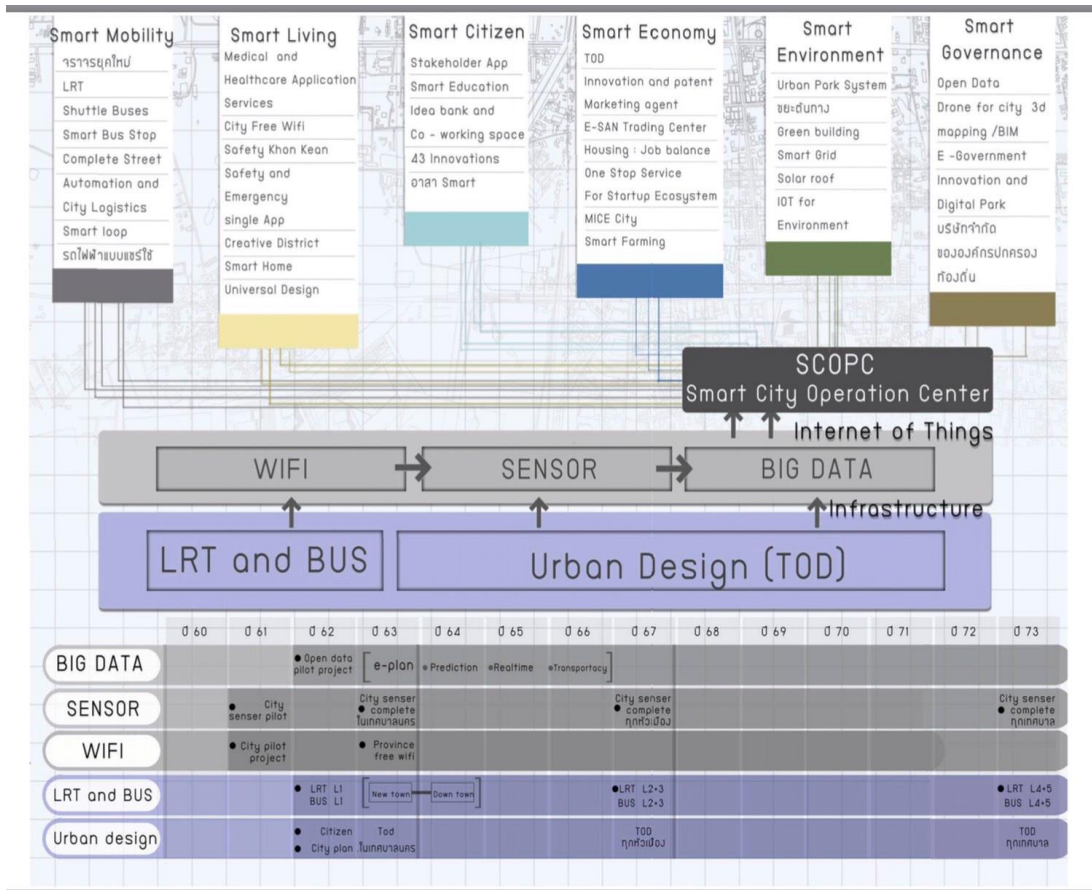
- TCDC/สวทช/สวทช
- คณะต่างๆใน มข.
- อุทยานวิทยาศาสตร์
- หลักสูตรการอบรม ความร่วมมือ
- การสร้าง START UP แบบมีเป้าหมาย
- KKU Start Up /วิทย์/Jump/วปท
- MOU สันนิบาตเทศบาล/วปท/มข./ส. ผังเมือง

การลงทุน

- KKTS
- เอกชนในประเทศ / ตปท. UK/AUS/USA
- Funds For Start Up/ Crowd Funding/ etc.

ความร่วมมือ และ ปฏิบัติ

- MOU /CAT/เทศบาล/Jump/ KKTT/ IOT C.
- KKC/FTI/KKREA/KKMM
- มูลนิธิKKND/ภาคประชาสังคม
- ก. พลังงาน
- DEPA/ อปท
- ชมรมต่างๆ ใน จว

ขอนแก่นโมเดล มาจากปัญหาของประเทศเรื่องเหลื่อมล้ำ จนไม่โปร่งใส กฎระเบียบจำนวนมาก ระบบโครงสร้างประเทศที่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น เป็นแม่น้ำสองสีที่ไม่เคยบรรจบกัน นำศาสตร์พระราชามาใช้ เปลี่ยนวิธีคิดเพื่อออกจากกับดักความคิด (Thinking Trap) เกิดจากภายใน เน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ลดความเป็นตัวตน จากที่ไอน์สไตน์กล่าวว่ามีแต่คนบ้าเท่านั้นที่ทำได้ สิ่งเดิม ๆ แต่หวังผลลัพธ์ใหม่ ชาวขอนแก่นเปลี่ยนปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย และเชื่อว่าการขับเคลื่อนพัฒนาต้องมีหนทางใหม่สำหรับประเทศไทย และยืนยันหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึงการใช้ตลาดทุนเข้ามาช่วยเพื่อทำขอนแก่นเป็นเมืองกระชับ ออกแบบเมืองโดยใช้ขนส่งมวลชนเป็นตัวนำ สร้างท่าเรือรองรับการขนส่งสินค้าทางระบบราง พัฒนาพื้นที่ใกล้สถานี (Transit Oriented Development – TOD) เป็นแหล่งสร้างรายได้สนับสนุนการพัฒนา โดยส่งทีมงานจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เทศบาล และบริษัทขอนแก่นพัฒนาเมือง (KKT) ไปศึกษางานที่ Portland State University เป็นเวลา 3 วัน เพื่อกลับมาสร้างเมืองแห่งโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่

ภาพที่ 11 ขอนแก่นโมเดล

2. บทวิเคราะห์ แนวทางการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

2.1 บทเรียนสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ผู้บริหารระดับสูงต้องเรียนรู้หลาย ๆ ศาสตร์หรือพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เน้นการร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาชนหรือแนวคิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ซึ่งส่วนราชการจะต้องไม่ทำตัวเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา แต่ต้องทำหน้าที่สนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยต้องร่วมดำเนินการที่สำคัญ 3 ด้านคือ การปกป้องสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และการประสบความสำเร็จเชิงเศรษฐกิจ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการข้อมูล (Data) ที่มีลักษณะต่างหน่วยต่างเก็บไว้เป็นจำนวนมาก เพราะหากไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน ข้อมูลที่อยู่เฉย ๆ จะเป็นข้อมูลขยะ ต่อเมื่อเอามารวมกันเท่านั้น จึงจะกลายเป็นมูลค่าของประเทศ ภาครัฐจึงต้องทำเรื่องนี้อย่างจริงจัง

2.2 บทเรียนสำคัญสำหรับการบริหารจัดการองค์กรและการพัฒนาองค์กร ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคล จากมิติวิสัยทัศน์ของ ช ทวี คือการพยายามสร้างคุณสมบัติของบุคลากรให้กล้าทำในสิ่งที่แตกต่างให้พร้อมขับเคลื่อนโครงการพัฒนาของหน่วยงาน โดยเฉพาะการ

เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset) ที่จะต้องไม่ติดกับดักทางความคิดคือไม่ยอมเปลี่ยนแปลง ถ้าจะพัฒนาจะต้องไม่ทำแบบเดิม ๆ ดังคำกล่าวของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ที่ว่า มีแต่คนบ้าเท่านั้นที่ทำอะไรซ้ำแต่หวังผลลัพธ์ใหม่ จึงต้องพยายามแสวงหาวิธี การสื่อสารที่ตรงใจมากที่สุดถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นพลังและกลไกหลักในขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยงาน

ภาพที่ 12: สินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ รถลำเลียงอาหารขึ้นเครื่องบิน

ภาพที่ 13: สินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ คอนเทนเนอร์สำหรับบรรจุจรวดนำวิถี ตามคำสั่งซื้อของกองทัพสิงคโปร์

ภาพที่ 14: สินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ รถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า

การศึกษาดูงานในประเทศ หัวข้อที่ 5: Smart Work Place

ณ บริษัท ขอนแก่นบริวเวอรี่ จำกัด วิทยาการ คุณพงษ์สวัสดิ์ ภาโนมัย ผู้จัดการฝ่ายผลิต

1. สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาดูงาน

1.1 ข้อมูลบริษัทฯ บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด มีบริษัทในเครือ ทั้งหมด 9 บริษัท กระจายอยู่ใน 9 จังหวัดทั่วประเทศไทย โดยกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภคอย่างทั่วถึง ทุกบริษัทในเครือ ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานการผลิตสากล เช่น ISO 9001 ISO 22000 ISO 14001 Halal GMP HACCP เป็นต้น บริษัท ขอนแก่น บริวเวอรี่ จำกัด เป็นบริษัทในเครือบริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น จำกัด จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2537 เป็นหนึ่งในกำลังการผลิตที่สำคัญของสิงห์ คอร์เปอเรชั่น โดยผลิตสินค้าคุณภาพ ได้แก่ ลีโอ เบียร์ โซดาตราสิงห์ และน้ำดื่มตราสิงห์ ซึ่งเป็นโรงงานผลิต เบียร์ โซดา และน้ำดื่มแห่งแรกที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคของประเทศ เพื่อสนองต่อความต้องการของ ตลาด โดยได้สานต่อเจตนารมณ์ของคุณสันติ ภิรมย์ภักดี กรรมการผู้จัดการใหญ่ ในการดำเนินธุรกิจ ให้ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงแนวคิดการ กำจัดกากอุตสาหกรรมของโรงงานให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ

จุดเด่นของความเป็นเลิศ คือ ทุกขั้นตอนการผลิตได้นำเอาระบบการตรวจสอบและ ควบคุมคุณภาพที่ดีที่สุดมาใช้ และคัดสรรวัตถุดิบคุณภาพชั้นดีมาเป็นส่วนประกอบ อาทิ

- มอลต์ ได้มาจากข้าวบาร์เลย์สายพันธุ์ดี ที่เติบโตได้ดีในสภาพที่มีภูมิอากาศเหมาะสม เช่น ทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และตอนบนของประเทศจีน
- ข้าว ได้จากภายในประเทศไทยซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวในปริมาณมากและคุณภาพ ดีที่สุดในโลก โดยใช้เป็นวัตถุดิบผลิตเบียร์ลีโอ
- ฮ็อพ (Hop) พืชเถาที่ให้รสขม ซึ่งต้องปลูกในพื้นที่ที่เย็นตลอดทั้งปี เติบโตได้ดีใน พื้นที่ยุโรปตอนกลางขึ้นไป
- ยีสต์ ใช้ยีสต์สายพันธุ์เฉพาะนำเข้าจากต่างประเทศ และนำมาขยายพันธุ์เอง
- น้ำ เป็นวัตถุดิบที่สำคัญ เนื่องจากเบียร์มีน้ำเป็นส่วนประกอบมากกว่าร้อยละ 90 ใช้น้ำจากแหล่งธรรมชาติที่ผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพด้วยเทคโนโลยี ที่ทันสมัย

1.2 การทำงานของบริษัทใช้หลัก “SMART WORK PLACE” ประกอบด้วย

1.2.1 Smart Factory มุ่งเน้นไปที่การเป็นโรงงานอัจฉริยะ เชื่อมต่อระหว่างคนกับ เครื่องจักร หรือ Automated Manufacturing Intelligence (AMI) เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา และตัดสินใจทั้งในด้านการผลิตและการจัดการทรัพยากร เช่น การนำเอาเครื่องจักรมาตรวจสอบ คุณภาพและสิ่งแปลกปลอมในขวดบรรจุภัณฑ์อัตโนมัติ แทนการตรวจสอบคุณภาพโดยพนักงาน การ นำหุ่นยนต์ซึ่งทางบริษัทได้พัฒนาเอง นำไปใช้ในการขนย้ายถังบรรจุภัณฑ์ การทดลองนำเทคโนโลยี สมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือสนับสนุนในการทำงาน อาทิ Smart Glasses เพื่อใช้สำหรับการสื่อสาร

ทางไกล ระหว่างช่างซ่อมบำรุงซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่หน้างาน กับผู้ผลิต หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องจักรที่อยู่ต่างประเทศ เพื่อทำการแก้ไขหรือซ่อมบำรุง ผ่านระบบสื่อสารทางไกล เป็นการลดปัญหาของระยะเวลาในการติดต่อ การเดินทาง การนำบาร์โค้ดมาใช้ Tracking ผลิตภัณฑ์ผ่านระบบโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

1.2.2 Working Conditions มีการจัดการพื้นที่การปฏิบัติงานให้มีความสะอาดปลอดภัย (Safe Factory) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การป้องกันความร้อนจากเครื่องจักรในกระบวนการผลิตเพื่อลดอุณหภูมิความร้อนที่แพร่กระจายออกมา การใช้ Spot Cooling ทำความเย็นให้กับพนักงาน และการใช้รถโพลีคลิฟต์ไฟฟ้า แทนรถโพลีคลิฟต์ที่ใช้แก๊สเป็นเชื้อเพลิง

1.2.3 Smart People ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรเป็นลำดับต้นๆ โดยมีการมอบหมายภาระหน้าที่ การกระจายอำนาจ เพื่อให้บุคลากรทุกระดับสามารถตัดสินใจและปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ตลอดจนส่งเสริมให้พนักงานมีทักษะที่หลากหลาย หลักการสำคัญของ Smart People คือ พนักงานมีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการในการทำงานและเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ การพัฒนาพนักงานให้มี Multitasking Skills ช่วยให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานในหลากหลายหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับขั้นตอนสู่ Smart People ใช้ Model แบบ 70 – 20 – 10 ดังนี้

70 % เกิดจากประสบการณ์การทำงาน การเรียนรู้ การฝึกทักษะจากการทำงาน

20 % เกิดจากการได้รับข้อมูลสะท้อนกลับจากโค้ช หรือผู้บังคับบัญชา ในขณะที่ทำงาน ทั้งเชิงบวก เชิงลบ และเชิงการพัฒนา ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา

10 % เกิดจากการฝึกอบรม สัมมนา ตลอดจนเรียนรู้ผ่านระบบ Internet

นอกจากนี้บริษัทยังมี carrier path ที่ชัดเจน 6 ระดับ ประกอบด้วย กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการฝ่าย ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย ผู้จัดการแผนก หัวหน้าหน่วย พนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้ความก้าวหน้าได้ตลอดเวลา

1.2.4 Health & Well – Beings เน้นการเป็น Happy Factory โดยมองว่าสุขภาพของบุคลากรทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด นอกเหนือจากความมั่นคงในอาชีพ การงาน การเงิน สังคม และสภาพแวดล้อมที่ดี

ขั้นตอนสู่ Health & Well – Beings ประกอบด้วย

1) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดูแล ป้องกัน และรักษาสุขภาพ จาก ทีมแพทย์ พยาบาล และนักโภชนาการ

2) ตระหนักถึงสุขภาพ ครอบครัวและชุมชน โดยจัดให้มีการตรวจสุขภาพมวลกาย และจัดให้มีโปรแกรมการออกกำลังกาย

3) ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ ครอบครัวและชุมชน ให้คำนึงถึงสุขภาพ คำนึงถึงความสบายใจ สิ่งแวดล้อมที่ดี ครอบครัวและชุมชนมีความสุข

ความสุขกาย โดยการกินอาหารที่มีประโยชน์ ปลอดภัย พืช มีการปลูกผักสวนครัวเอง จำหน่ายในราคาถูก รายได้นำมาหมุนเวียนเพื่อดูแลสุขภาพพนักงาน รวมถึงการออกกำลังกายโดยการวิ่ง เพื่อให้พนักงานทุกคนมีความสุขแข็งแรง

ความสบายใจ สิ่งแวดล้อมที่ดี ครอบครัวและชุมชนมีความสุข โดยการแบ่งปันช่วยเหลือสังคม และร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

1.2.5 Environment Management มุ่งเน้นการเป็น Eco Factory เป็นโรงงานเชิงนิเวศ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม อาทิ การ Recycle และ Reuse น้ำที่เหลือจากกระบวนการผลิตภายในโรงงาน นำไปผ่านกระบวนการบำบัด และนำไปใช้กับพื้นที่สีเขียวรอบโรงงาน เช่น ในพื้นที่สนามกอล์ฟลิงก์ปาร์ค หลักการสำคัญของ Environment Management คือ จัดทำการแยกขยะอย่างชัดเจน เพื่อลดมลพิษให้บริษัท ทั้ง Indoor และ Outdoor การนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดมาใช้ในพื้นที่สีเขียวรอบโรงงาน ผลผลิตที่ได้แจกจ่ายและจำหน่ายให้แก่พนักงานและมีการสร้างพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่พนักงานด้วย

2. บทวิเคราะห์ แนวทางการประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

การดำเนินงานของบริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด เป็นตัวอย่างของบริษัทเอกชนที่นำนวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่และความคิดสร้างสรรค์มาใช้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ตอบสนองความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ทำให้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจ และสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานในชุมชนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ การเพิ่มพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจโดยรอบโรงงานให้แก่พนักงาน โดยมีกลยุทธ์ในการสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยสรุป คือ

2.1 การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาระบบงานและเพิ่มศักยภาพในการทำงาน รวมถึงคิดค้นนวัตกรรมที่ทันสมัยมาส่งเสริมและใช้ในกระบวนการผลิต

2.2 การ empower พนักงาน โดยเพิ่มทักษะ Multitasking Skills เพื่อสามารถทำได้หลากหลายหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของพนักงาน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรทรงคุณค่า โดยการส่งเสริมดูแลสุขภาพ สุขกาย สบายใจ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การมีโปรแกรมช่วย

เปลี่ยนอริยาบถระหว่างการทำงาน กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ รวมทั้งมีการดูแล ห่วงใย เอาใจใส่ ทั้งสุขภาพส่วนตัว และครอบครัว ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2.4 ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกับชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากปณิธานของบริษัท ที่ว่า โรงงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม “ต้องอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน” และดำเนินการให้มีการแยกขยะในองค์กรเพื่อช่วยลดมลพิษ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการสร้างพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ
